

[Aksel Larsen.]

rigtigt. Forholdet er det, at de 3 partier, som her i salen går ind for Tysklands genoprustning, omhyggeligt har undladt at omtale dette spørgsmål i deres valgagitation i 1953. Hvis det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) i sin valgkreds i 1953 på alle sine vælgermøder havde sagt til vælgerne: ærede vælgere, jeg ønsker at opruste Vesttyskland, stem på mig! — så vil jeg erkende, så havde det ærede medlem mandat til at optræde, som han gør i hele denne sag. (*Stats- og udenrigsministeren* [H. C. Hansen]: Det er for groft efterhånden!). Ja, det er for groft efterhånden, for det har det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) jo ikke gjort. Det ærede medlem har under sin valgkampagne i 1953 forklaret, at det drejede sig om folkepensionering, om boligbyggeri, om en lav rente, om alle den slags ting, og på det grundlag bad han vælgerne stemme på ham.

Der var to partier, der under valgkampen i 1953 forsøgte at drage disse spørgsmål ind i den offentlige debat, det var det radikale venstre og kommunisterne; de andre følte ikke stor trang til det. Det er sådan, at vælgerne naturligvis på valgdagen har afgivet deres stemmer i henhold til de valgprogrammer, der blev udsendt, og de valgtaler, der blev holdt, og de tre partier, der her vil godkende Parisaftalerne, har ikke på nogen af vælgermøderne i 1953 bedt vælgerne om mandat til noget sådant.

Så siger man: ja, men spørgsmålet er altfor indviklet, det kan ikke formuleres således, at vælgerne overhovedet er i stand til at svare på det; for vælgerne kan kun svare ja eller nej. Jeg vil gerne spørge, hvordan vi skal svare herinde, når afstemningen kommer, om det sker på anden måde, end at der stemmes ja eller nej, at der stemmes for eller imod, eller man afholder sig fra at stemme. Der er ikke nogen anden måde at stemme på her i salen, og spørgsmålet er vel ikke mere indviklet, hvis det bliver lagt ud til vælgerne, end det vil være her i salen. Hvis man mener, at folketinget er i stand til at svare ja eller nej, må man erkende, at så vil vælgerne også være i stand til at svare ja eller nej.

Videre siger man: det er umuligt at finde en sådan formulering, at vælgerne kan begribe det. Jeg synes ikke, man skal

underkende de vælgere, til hvis valgklare intelligens man ellers appellerer så hyppigt. Spørgsmålet kan udmærket vel formuleres sådan, at vælgerne forstår det og kan tage alle ting i betragtning.

Nu foreligger der to forslag om folkeafstemning, og sådan set kan jeg have sympati for dem begge to; men i den givne situation forekommer det radikale venstres forslag mig at være det bedst udformede, og derfor anbefaler jeg det til vedtagelse. Det er dog indlysende, at efter den offentlige debat, der har været, er vælgerne i temmelig høj grad orienteret, og hvis man så går frem på den måde, det radikale venstre har foreslået i sit forslag, vil vælgerne i høj grad være i stand til at afgøre sagen ved en folkeafstemning. Ja, det er der nogle der mener, at det er de alligevel ikke, og en af de mest fremtrædende ordførere for dette er det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen; der her som andetsteds har sagt: hvad forstår bønder sig på agurkesalat, det har vælgerne ingen begreb om, det begriber kun folketingsmedlemmerne, i alt fald den del af folketingsmedlemmerne, der er medlemmer af det udenrigspolitiske nævn, i hvert fald den del af det udenrigspolitiske nævns medlemmer, som tidligere har været ministre. Ja, når man kommer så langt ud, nærmer man sig altså enevælden og det standpunkt, der kan formuleres som: vi alene vide.

Men jeg vil sige, som det tidligere er sagt i denne debat, at folketinget er ikke i besiddelse af nogen oplysning, som ikke folket også er i besiddelse af, eller som man kan lade folket komme i besiddelse af. De partier, der her i salen går ind for Parisaftalerne, behersker jo mindst 95 pct. af de aviser, der læses her i landet, de behersker også i allerhøjeste grad radioen; de har haft og de har fortsat lejlighed til i befolkningen at propagandere for deres synspunkter; hvorfor er de så så bange for at lade folket stemme om sagen? Det kan, når man tænker over det, kun skyldes, at de ikke alene frygter, men at de ved, at folkeflertallet er modstandere af tysk genoprustning. Det er også derfor, de truer med, at vi ryger ud af Atlantpagten, hvis vi stemmer nej, eller hvis vi blot sender spørgsmålet til folkeafstemning.

Den højtærede stats- og udenrigsminister